

ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า : การศึกษาเปรียบเทียบ
ระหว่างวิทยาเขต

นายณรงค์ เพ็ชร เกิดสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2526

ISBN 974-562-006-8

008540

T 15852998

๑

JOB SATISFACTION OF TEACHING STAFF AT
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY :
COMPARATIVE STUDY AMONG CAMPUSES

Mr. Narong Pienkerdsuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of Higher Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิทยาเขต

ชื่อนิสิต นายณรงค์ เพ็ชร เกิดสุข

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์

ภาควิชา อุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพและระดับความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ในองค์ประกอบด้านลักษณะงาน การนิเทศงาน ความมั่นคงในงาน การดำเนินงานภายในสถานที่และสภาพการทำงาน รายได้ โอกาสก้าวหน้า ลักษณะทางสังคม การติดต่อสื่อสาร และผลตอบแทน
2. เพื่อศึกษาอันคัมภ์ที่ขององค์ประกอบอื่นในด้านความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ และ เปรียบเทียบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบระหว่างวิทยาเขต
3. เพื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานระหว่าง
  - 3.1 อาจารย์ในวิทยาเขต 1, 2 และ 3
  - 3.2 อาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 1, 2 และ 3 และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 1, 2 และ 3

- 3.3 อาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 1 และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ 1, คณะวิศวกรรมศาสตร์ 2 และคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 2, และคณะวิศวกรรมศาสตร์ 3 และ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขต 1-3 ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มได้ จำนวนตัวอย่าง 237 คน ใ้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.64 แบบสอบถามที่ใช้มีความเชื่อถือ .92 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที-เทสต์ เอฟ-เทสต์ และค่าสหสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ทั้งสถาบันอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 10 ด้านพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาหาค่าเฉลี่ยต่ำ คือด้านสถานที่ และสภาพการทำงาน ด้านลักษณะทางสังคม ด้านความมั่นคงในงาน ด้านผลตอบแทนที่ได้ จากการทำงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการนิเทศงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการดำเนินงานภายใน และด้านรายได้
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ระหว่างวิทยาเขต พบว่า อาจารย์ในวิทยาเขต 3 มีความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับสูงกว่าวิทยาเขต 2 และ 1 ตามลำดับ
3. จากสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า "ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ที่ทำการสอน ทางวิทยาเขตแตกต่างกัน" ปรากฏว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน คือ ความพึงพอใจใน

การทำงานของอาจารย์ที่ทำการสอนในวิทยาเขต 1, 2 และ 3 แยกต่างกัน และเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบแต่ละด้านพบว่า มีด้านที่เป็นไปตามสมมุติฐาน 7 ด้าน คือ ด้านลักษณะงานที่ทำ ด้านการนิเทศงาน ด้านความมั่นคง ด้านการดำเนินงานภายใน ด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ด้านลักษณะทางสังคม และด้านผลตอบแทนที่ได้จากการทำงาน และมีด้านที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน 3 ด้าน คือ ด้านสถานที่และสภาพการทำงาน ด้านรายได้ และด้านการติดต่ოსื่อสาร

4. จากสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า "ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ที่ทำการสอนในคณะวิชาที่เรียกชื่ออย่างเดียวกัน แต่ต่างวิทยาเขตแตกต่างกัน" ผลการวิจัยมีทั้งที่เป็นไปตามสมมุติฐานและไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ที่ทำการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 1, 2 และ 3 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 1, 2 และ 3 เป็นไปตามสมมุติฐาน

5. จากสมมุติฐานการวิจัยที่ว่า "ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ที่ทำการสอนต่างคณะวิชาในวิทยาเขตเดียวกันไม่แตกต่างกัน" ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ที่ทำการสอนในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 1 และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ 2 และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ 3 และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 3 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. การวิเคราะห์การจําคํานับขององค์ประกอบที่ทำให้อาจารย์พอใจในงานและไม่พอใจในงานทั้ง 3 วิทยาเขต พบว่า ด้านความพอใจในงาน องค์ประกอบด้านมีอิสระในการทำงาน มีอันคํับความสําคัญสูงสุดเหมือนกันทุกวิทยาเขต รองลงมาได้แก่ การมีโอกาสดในการพัฒนาวิชาชีพ และการมีเพื่อนร่วมงานที่ดี ส่วนด้านความไม่พอใจในงานพบว่า ด้านการมีระเบียบกฎเกณฑ์ภายในที่ล้าสมัย การมีระบบราชการที่มีระเบียบขมขนิม และการมีรายได้น้อย เป็นองค์ประกอบที่มีลําคับความสําคัญสูงตามลําคับ.

Thesis Title Job Satisfaction of Teaching Staff at King Mongkut's Institute of Technology: Comparative Study Among Campuses.

Name Mr. Narong Pienkerdsuk

Thesis Advisors Associate professor Tong-in Wangsotorn, Ph.D.
Associate professor Paitoon Sinlarat, Ph.D.

Department Higher Education

Academic year 1982

ABSTRACT

The purposes of the study were :

1. To investigate ten specific aspects of satisfaction of the King Mongkut's Institute of Technology faculty members for intrinsic aspects of the job, supervision, security, internal management, working conditions, wages, opportunity for advancement, social aspects of the job, communication and the benefit.

2. To rank in order of the various components of satisfaction and dissatisfaction, and to compare them among the campuses.

3. To study the opinions of the faculty members in terms of the above mentioned factors by comparing the scores obtained among :

3.1 The faculty members in each campuses,

3.2 The faculty members in the faculty of Engineering I, II, III, and the faculty members in the Faculty of Industrial Education and Science I, II, III,

3.3 The faculty members in the Faculty of Engineering I and the faculty members of the Faculty of Industrial Education and Science I, the faculty members in the Faculty of Engineering II and the faculty members of the Faculty of Industrial Education and Science II, the faculty members of the Faculty of Engineering III and faculty members of the Faculty of Industrial Education and Science III.

Methodology :

The inquiry was a survey study with the questionnaires used. Subjects were drawn from 3 campuses of King Mongkut's Institute of Technology by the stratified sampling technique. The total of 237 questionnaires were distributed, and 184 or 77.64 percent were returned. The reliability was .92. Statistics employed were percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, F-test, and Kendall's coefficient of concordance.

Conclusions :

1. There was medium level of satisfaction of teaching staff at KMIT as whole. When ten factors were considered, staff members had medium level of satisfaction in all of them. The ten factors were working conditions, social aspect of the job, security, benefit,

communication, supervision, advancement, internal management, and the last least was wages factor.

2. When compared among the three campuses, it was found that faculty member in Campus III (Lardkrabang Campus) had higher level of satisfaction than those in Campus II (Norht Bangkok Campus) and the Campus I (Thonburi Campus), respectively.

3. The hypothesis stated "The job satiafaction of teaching staff of the three campuses are different." The hypothesis was accepted. Factors which confirmed the hypothesis were : intrinsic aspect of the job, supervision, security, internal management, advancement, social aspect of the job and the benefit. Working conditions, wages, and communication were factors that did not confirm the hypothesis.

4. The hypothesis stated "The job satisfaction of teaching staff of the similar faculties among the campuses are different ". The hypothesis was rejected. The job satisfactory of the teaching staff at the Faculty of Engineering I, II, III rejected the hypothesis, but the Faculty of Industrial Education and Science I, II, III accepted it.

5. The hypothesis stated "The job satisfaction of teaching staff at different faculties in the same campus are similar. The hypothesis was accepted. The job satisfactory of the teaching staff at the Faculty of Engineering I was similar to the Faculty of Industrial Education and Science I, the Faculty of Engineering II was similar to

the Faculty of Industrial Education and Science II, and also the Faculty of Engineering III was similar to the Faculty of Industrial Education and Science III.

6. In ranking the factors of satisfaction and dissatisfaction in order, the investigator found that the factor of working independent had the highest degree of satisfaction, in all campuses. Study occasion and good colleagues were respectively given lower degree of satisfaction.

As for dissatisfaction, internal rules, red-tape regulations and low income were respectively rated as most important factors.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้แจง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้ความอนุเคราะห์ค่าใช้จ่าย ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการทำรูปเล่ม ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภอบ คุปรัตน์ ที่กรุณาให้ยืมเอกสารสำคัญที่มีประโยชน์ในการวิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ได้คำปรึกษาหลายประการ เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์กังวล เทียนกนต์เทศน์ และคุณสถาพร วัชรนปทีป ที่มีส่วนช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณอาจารย์ไพฑูรย์ กฤษณ์เพชร ที่ช่วยเหลือ แนะนำทางคำสนธิ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ท้ายสุดขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ทั้ง 3 วิทยาเขต ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง.

ณรงค์ เพ็ชร เกิดสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
สารบัญ	๙
รายการตารางประกอบ	๓
บทที่	
1 บทนำ	1
✓ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	9
ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของความพึงพอใจในงาน	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	13
องค์ประกอบที่มีผลต่อความพึงพอใจในงาน	18
งานวิจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	22
งานวิจัยต่างประเทศ	22
งานวิจัยในประเทศไทย	26

3 ✓	วิธีดำเนินการวิจัย -----	30
	ประชากร -----	30
	การสุ่มตัวอย่าง -----	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย -----	30
	การเก็บรวบรวมข้อมูล -----	32
✓	การวิเคราะห์ข้อมูล -----	34
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล -----	35
	ภาคที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม -----	35
	ภาคที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ตาม	
	วัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย -----	36
	1. ระดับความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ -----	36
	2. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการทำงาน	
	ของอาจารย์เป็นรายข้อ -----	39
	3. การวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบที่ทำให้อาจารย์	
	พอใจในงานและไม่พอใจในงาน -----	42
	การจัดอันดับองค์ประกอบด้านพึงพอใจ -----	43
	การจัดอันดับองค์ประกอบด้านไม่พึงพอใจ -----	45
	4. การทดสอบสมมุติฐาน -----	47
	การทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 1 -----	47
	การทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 2 -----	53
	การทดสอบสมมุติฐาน ข้อที่ 3 -----	63

บทที่

5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ -----	71
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย -----	71
	สมมุติฐานของการวิจัย -----	71
	วิธีดำเนินการวิจัย -----	71
	สรุปผลการวิจัย -----	74
	อภิปรายผลการวิจัย -----	78
	ข้อเสนอแนะ -----	95
	บรรณานุกรม -----	97
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก. รายการตารางประกอบ -----	103
	ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม -----	150
	ประวัติผู้เขียน -----	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
ก.1	สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ----- 103
ก.2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจ ในงานของอาจารย์เป็นรายข้อ ----- 106
ก.3	เปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ ต่อองค์ประกอบอื่นด้านความพึงพอใจ ----- 112
ก.4	เปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ ต่อองค์ประกอบอื่นด้านความไม่พึงพอใจ ----- 113
ก.5	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็น ของอาจารย์ทั้ง 3 วิทยาเขต ----- 114
ก.6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของ อาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1, 2 และ 3 ----- 120
ก.7	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของ อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 1, 2 และ 3 ----- 126
ก.8	ค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ใน คณะวิศวกรรมศาสตร์ 1 และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ 1 ----- 132

ตารางที่

ก.9	ค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 2 และคณะครุศาสตร์- อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 2 -----	138
ก.10	ค่าเฉลี่ยและผลการทดสอบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ 3 และคณะครุศาสตร์- อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ 3 -----	144

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย